O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

“TIQXMMI” MTUning
QARSHI IRRIGATSIYA VA AGROTEXNOLOGIYALAR INSTITUTI

“EKOLOGIYA VA GIDROLOGIYA”
kafedrasi

“MUHANDISLIK ETIKASI”
fanidan yakuniy nazorat uchun

SAVOLLAR TO‘PLAMI

Qarshi – 2024

«KELISHILDI»
“Ekologiya va gidrologiya”
kafedrasi mudiri
____________prof. R.Eshonqulov
“____”_________________ 2024 yil

«TASDIQLAYMAN»
“Gidromelioratsiya”
fakulteti dekani
____________dots. A.Qurbonov
“____”_________________ 2024 yil

“TIQXMMI” MTU ning Qarshi irrigatsiya va agrotexnologiyalar instituti
Gidromelioratsiya fakulteti 60520200 – “Ekologiya va atrof-muhit muhofazasi”
ta’lim yo’nalishi talabalari uchun “Muhandislik etikasi” fanidan
yakuniy nazorat uchun tuzilgan

S A V O L L A R T O‘ P L A M I

“Muhandislik etikasi” fanidan
YAKUNIY NAZORAT SAVOLLARI

1. Ekologiya va atrof muhit muhofazasi yo‘nalishining mazmuni va mohiyati.
2. Ekologik ta’limning maqsadi va vazifalari.
3. “Muhandislik etikasi” fanining predmeti va vazifalari.
4. Analitik nazoratga ixtisoslashtirilgan analitik markaz haqida ma’lumot bering.
5. Analitik nazoratga ixtisoslashtirilgan analitik markazinig asosiy vazifalari.
6. Atrof muhit va tabiatdan foydalanish texnologiyalari ilmiy tadqiqot instituti (ITI) faoliyati haqida.
7. Atrof muhit va tabiatdan foydalanish texnologiyalari ilmiy tadqiqot instituti (ITI) ning xalqaro forumlar, ko‘rgazmalar, tanlovlarda va xalqaro dasturlarda qatnashib erishgan yutuqlari.
8. Davlat ekologik ekspertizasi DUK markazi faoliyati haqida.
9. Davlat ekologik ekspertizasini o‘tkazishning majburiyligi, taqdim etiladigan materiallari, huquqlari, majburiyatlari, javobgarligi, o‘tkazish muddatlari va xulosasi, amal qilish muddati haqida ma’lumot bering.
10. O’zbekiston ekologik partiyasi faoliyati haqida ayting. Partiyaning ekologik boshqaruv sohasidagi o’rni.
11. Ekologik normativ hujjatlar va ekologik qonunlar haqida ayting.
12. “Ekologik nazorat to’g’risida” gi qonun va nazorat organlari haqida ma’lumot bering.
13. Ekologiya, atrof-muhitni muhofaza qilish va iqlim o‘zgarishi vazirligining hududiy boshqarmalari haqida ma’lumot bering.
14. O‘zbekiston Respublikasi Ekologik partiyasi haqida ma’lumot bering.
15. Ekologiya va atrof-muhitni muhofaza qilish sohasida huquqbuzarlik uchun javobgarlik.
16. Ekologik ta’lim tizimini shakllantirishda xalqaro hamkorlik aloqalari.
17. Ekologik xavfsizlik va barqaror rivojlanish.
18. Respublikamiz atrof - muhitining ekologik holati, fan-texnika taraqqiyotining atrof muhitga ta’siri.
19. Atrof - muhitning texnogen ifloslanishi nima? Texnogen ifloslanish natijasida atrof-muhitfa yuz beradigan o’zgarishlar haqida ayting.
20. Atrof - muhitni muhofaza qilish va tabiiy resurslardan oqilona foydalanish yo’llari.
21. Tuproqning ifloslanishi va kimyoviy vositalardan foydalanishni nazorat qilish.
22. Iqlim o‘zgarishi sabablari va muammolari hamda bartaraf etish chora-tadbirlarini ayting.

23. Ekologik axloq. Noosfera muammolari. Ekologik va gigienik munosabat madaniyatni shakllantirish choralari haqida fikringiz.
24. Landshaftlar ekologik funksiyasining antropogen buzilishi va o‘zgarishi.
25. Inson va biosfera o’rtasidagi munosabatlar.
26. Atrof-muhit ifloslanishini oldini olish va kamaytirish chora-tadbirlari.
27. Suvning tabiiy va kimyoviy xususiyatlari. Suvga qo’yiladigan GOST talablari.
28. Gidrosfera va uning tashkil etuvchilari.
29. Ekologik ta’limni rivojlantirish konsepsiyasini mohiyatini tushuntiring.
30. Ekologik tarbiya va madaniyatni shakllantirish.
31. Ekologiya sohasida huquqbuzarlik holatlari va ularga nisbatan qo’llaniladigan jazo turlari.
32. Tabiiy muhitning sifatini nazorat qilish va monitorngi.
33. Suvning tabiiy va kimyoviy va fizik xususiyatlari. Tozalash tadbirlari.
34. O‘zbekiston Respublikasining viloyatlar bo‘yicha ekologik holati, yaxshilash chora-tadbirlari.
35. Ekologik ta’lim tizimini shakllantirishda xalqaro hamkorlik aloqalarining o’rni.
36. Antropogen va madaniy landshaftlarni o’xshash va farqli tomonlari.
37. Ekologik tarbiya va madaniyatni shakllantirishda uzluksiz ta’lim tizimining o‘rni.
38. O’zbekiston Respublikasining ekologik qonunchiligi.
39. “Tabiatni muhofaza qilish to’g’risida” gi qonunning mohiyati haqida ma’lumot bering.
40. Ekologik ekspertiza nima va u qanday maqsadlarda amalga oshiriladi?
41. Chiqindilar to‘g‘risida tushunchalar, maishiy va sanoat chiqindilarga ta’rif bering.
42. Gidrosferaning xususiyati va ekologik muammolari xususida ma’lumot bering.
43. Tabiiy muhitning sifatini nazorat qilish va boshqarish usullari.
44. Atrof-muhit muhofazasi sohasidagi tashkilotlar faoliyati haqida ayting.
45. Ekologik nazorat nima? Nazorat tashkil etuvchi organlar va ularning faoliyati.
46. Ekologiya va atrof muhitni muhofaza qilish davlat qo’mitasining asosiy faoliyat turlari, tarkibi.
47. Ekologik ta’limni rivojlantirish konsepsiyasi haqida ma’lumot bering.
48. Ekologik ekspertiza deganda nimani tushunasiz?
49. Ekologik qonunlarni buzganlik uchun ma’muriy va jinoiy javobgarlik.
50. Ekologiya sohasida davlat boshqaruvi tushunchasi va funksiyalari.
51. Ekologik ekspertiza turlari va uning tushunchasi, ekspertizani amalga oshiruvchi davlat organlari faoliyati.
52. Barqaror rivojlanish konsepsiyasi va maqsadlari.
53. Ekologiya va tabiatni muhofaza qilish tadbirlari haqida ayting.
54. Zamonaviy turli miqyosidagi ekologik muammolar va ularni bartarf etish yo’llari.

55. O'zbekiston Respublikasidagi ekologik ahvolning umumiy tavsifi.
56. Chiqindilarni bartarf etish va ulardan xom-ashyo sifatida foydalanish bo'yicha Respublikamizda amalga oshirilayotgan ishlar.
57. Ekologiya va atrof muhit muhofazasi yo'nalishining mazmum va mohiyati nimalardan iborat?
58. "Ekologiya" qaysi fanlar turkumiga kiradi va nimalarni o'rganadi?
59. "Ekologiya" fani nima haqida ma'lumot beradi?
60. Ekologiyaning predmeti haqida ma'lumot bering?
61. Ekologiya fanining maqsadi nima?
62. Ekologiyaning asosiy vazifalarini ta'riflab bering. Ekologiyaning bo'limlari qaysilar.
63. Ekologik omillarga ta'rif bering va uning turlari.
64. Tabiatdagi ekologik holatni buzilishi haqida qanday fikrdasiz?
65. Ekologiyaning asosiy vazifalari nimalardan iborat ?
66. Ekologik muammolarni hal etishda takliflaringiz?
67. O'zbekiston Ekologik partiyasining atrof muhitni muhofaza qilish, tabiatdan oqilona foydalanish va qulay yashash sharoiti yaratish sohasidagi faoliyatni kuchaytirishda nimalarga e'tibor qaratadi?
68. O'zbekiston Ekologik partiyasi aholining ekologik savodxonlik darajasini oshirish, dunyoqarashi va ularda sog'lom turmush tarzini shakllantirish, ekologik ma'lumotga ega bo'lishini ta'minlashda qanday ishlar olib boradi?
69. O'zbekistondagi asosiy ekologik qoidalar va ekologik nazorat organlari haqida ma'lumot bering.
70. Atrof-muhitni muhofaza qilish to'g'risidagi qonunni mohiyatini tushuntiring.
71. Chiqindilarni boshqarish qoidalari haqida nimalarni bilasiz?
72. Atmosfera ifloslanishini nazorat qilish tog'risidagi qonun haqida tushunchalaringiz nimalardan iborat?
73. Suv resurslarini boshqarish deganda nimani tushunasiz?
74. O'zbekiston Respublikasi atrof-muhitni himoya qilish va iqlim o'zgarishini oldini olishga doir xalqaro konvensiyalardan qaysilari haqida ma'lumotga egasiz?
75. Ekologiyaning asosiy qonunlari kim tomonidan ishlab chiqilgan va bu qonunlarni sanab o'ting?
76. Biogeotsenozlarning o'zgarishi haqida tushunchalaringiz?
77. Davlat ekologik ekspertizasini o'tkazishni tashkil etish bo'yicha vakolatli organ qaysi va ular haqida ?
78. Davlat ekologik ekspertizasining funktsiya va vazifalari haqida ma'lumot bering?
79. Ekologik ekspertiza deganda nimani tushunasiz?
80. Ekologik ekspertizaning maqsadlari nimalardan iborat?
81. Ekotizimga ta'rif bering. Ekotizim, biogeosenoz va landshaftlarning o'xshash va farqli tomonlarini ayting.
82. Biogeotsenozarga ta'rif bering?
83. Gidrobiosferani qatlami va uning qalinligi, gidrosferani tashkil etuvchilari?

84. Ekologik ekspertizaning asosiy prinsiplari haqida ma'lumot bering?
85. Davlat ekologik ekspertizasining obyektlari haqida ma'lumot bering?
86. Davlat ekologik ekspertizasi ekspertining huquqlari nimalardan iborat?
87. Davlat ekologik ekispertizasi DUK markazi faoliyati haqida nimalarni bilasiz?
88. Davlat ekologiya qo'mitasining ixtisoslashtirilgan ekspert bo'linmalari haqida ma'lumot bering ?
89. O'zbekiston Ekologik partiyasi "Biz kelajak uchun javobgarmiz!" g'oyasini o'zining bosh shiori hisoblagan holda o'z faoliyatida qanday ustuvor yo'nalishlarni belgilab olgan?
90. Atrof-muhitga oid qoidalar deganda nimani tushunasiz?
91. O'zbekistondagi asosiy ekologik qoidalarga nimalar kiradi?
92. Atrof-muhitni muhofaza qilish to'g'risidagi qonunni mohiyatini tushuntiring?
93. Chiqindilarni boshqarish qoidalari haqida nimalarni bilasiz?
94. Atmosfera ifloslanishini nazorat qilish tog'risidagi qonun haqida tushunchalaringiz nimalardan iborat?
95. Suv resurslarini boshqarish deganda nimani tushunasiz?
96. "Tabiatni muhofaza qilish to'g'risida" gi O'zbekiston Respublikasining Qonuni qachon qabul qilingan?
97. O'zbekiston Respublikasi atrof-muhitni himoya qilish va iqlim o'zgarishini oldini olishga doir xalqaro konvensiyalardan qaysilari haqida ma'lumotga egasiz?
98. Abiotik va biotik omil deganda nimani tushunasiz?
99. Biogeotsenozlarning o'zgarishi haqida tushunchalaringiz?
100. Biotsenozni tiklash, sun'iy tiklash haqida qanday bilimlarga ega bo'ldingiz?

Ushbu yakuniy nazorat savollari to'plami "Ekologiya va gidrologiya" kafedrasining 2024-yil 29 avgust dagi №1 sonli yig'ilishida muhokama etilgan va ma'qullangan.

Tuzuvchi: **D.Mamatova**